

behandling vid urininkontinens *Daniel Altman, Ingela Melin, Christian Falconer, Stephan Rössner*

LÄKEMEDELSFRÅGAN

1829 Interaktion mellan johannesört och medel mot alkoholberoende

PATIENTSÄKERHET

1830 »Allt syns inte i ögat«. Sakkunnig manar till respekt för nedsättning av synskärpan

Missade orbitatumör – patienten blev blind

Fel att låsa sig vid psykogen orsak utan att ha uteslutit somatisk diagnos

1831 Grundligare utredning kunde förhindrat blindhet

Hastig synförsämring ska utredas snabbt

DEBATT OCH BREV

1832 När Mammon tillåts styra vården *Jan Halldén*

1834 Psykiatrins kvalitetsregister är inne i en period av intensiv utveckling *Lars Kjellin, Hans Andersson, Eva Baghdasarian, Frances Hagelbäck-Hansson mfl*

Foto: Miki Ågerberg

KULTUR Den 90-årige före detta överläkaren och klinikchefen Gunnar Skoog innehar världsrekordet i studiet av tvångssyndrom. Sidan 1841

1835 Replik till Garellick m fl om kvalitetsregister: Huvudfrågan är ännu obesvarad *Kjell Lindström, Sven Engström*

1837 Slutreplik till Eva Nilsson Bågenholm om kvalitetsregister: Brist på problematisering underblåser felaktig bild *Åke Thörn*

1838 Visst går det att höja produktiviteten i svensk medicinsk forskning *Rolf Zetterström*

1839 Patienten som gisslan *Karin Starzmann*

1840 Ellen AB svarar Per-Anders Mårdh: »Ellen« uppfyller kraven *Monica Wallter*

Halverat saltintag medel mot hypertoni *Mattias Aurell*

KULTUR

1841 Nestor med världsrekordet i studiet av tvångssyndrom

1845 LEDIGA TJÄNSTER

1848 PLATSANNONSER

1860 MEDDELANDEN OCH SOMMARKRYSS

1862 INFORMATION FRÅN LÄKARFÖRBUNDET

Mer på lakartidningen.se

ENDAST PÅ WEBBEN

- Mer debatt på webben. Se vidare sidan 1840

W Artiklar märkta med W-sigillet har varit förhandspublicerade på lakartidningen.se

Artiklar märkta med R-sigillet har genomgått referentbedömning. Varje manuskript granskas av minst en (ofta fler) av Lakartidningens stab av 220 fasta och 350 extraordinarie vetenskapliga experter. Granskningen av manuskript sker enligt internationella rekommendationer (www.icmje.org).

REFLEXION

Att lyckas med läkemedel

Det handlar mer om att göra rätt från början än att sopa i efterhand. Det är ett budskap som jag upprepade gånger fört fram i Lakartidningen och andra sammanhang. Receptet är det följande: Jag som läkare har fått en god grundutbildning och fortbildning i hur läkemedel verkar (basal farmakologi) och i hur individens förutsättningar, i form av till exempel samsjuklighet, njurfunktion och interaktioner, kan påverka dosbehovet och behandlingsutfallet (klinisk farmakologi). Jag har i forskningsögonblicket tillgång till uppgifter om patientens samlade, aktuella behandling samt välpaketerad, värderad och oberoende information om läkemedlen.

I samförstånd med patienten ger jag en ordination, som omfattar information om indikation och prioritet, generisk substans och startdos, behandlingstid, förväntat utfall och på vilket sätt (vem, när, hur?) utfallet ska följas upp. Det sker med några få ord och knapp-

tryckningar i den elektroniska journal jag arbetar med. Jag har möjlighet att snabbt och säkert överföra denna information till andra berörda vårdgivare och apotek, och inte minst till den kollega som har ett samordningsansvar, i den händelse att patienten har flera olika åkommor och läkemedel. Jag tar ansvar för att min egen ordination i dag inte medför några oförutsedda risker i form av till exempel läkemedelsinteraktioner.

Med hjälp av den information som följer med min ordination kan patientens samordnande läkare, tillsammans med patient och anhöriga, vid behov prioritera mellan olika behandlingar och i takt med patientens tilltagande ålder kanske förskjuta tyngdpunkten i behandlingen från livsförlängande till livskvalitetshöjande insatser. Det låter väl inte så krångligt, tänker jag, där jag ligger i hängmattan, med humlesurr från vajande maskrosor i örnen. ■

Det handlar mer om att göra rätt från början än att sopa i efterhand ... Det låter väl inte så krångligt ...

Ylva Böttiger
medicinsk redaktör

ylva.bottiger@lakartidningen.se